

Извештај
за извршен надзор на законитоста на
работата од областа на животната средина на
општина Јегуновце

Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-1092/2 од 16.02.2021 година, а врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. 18-1092/1 од 16.02.2021 година, на ден 21.09.2021 година изврши надзор на законитоста на работата во општина Јегуновце.

Надзорот е извршен врз основа на претходна најава до општината Јегуновце од страна на министерството и тоа за следните области од законите за животна средина:

1. Постапка за одобрување на елаборати за животна средина
2. Постапка за издавање на Б-интегрирана еколошка дозвола
3. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на управување со отпадот.
4. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на заштита на водите.
5. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на заштита од бучава во животната средина

Претставници на општината Јегуновце присутни при вршењето на надзорот беа Радица Матовска.

Во однос на првата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје која се однесува на спроведување на постапката за одобрување на елаборати за животната средина комисијата утврди дека: во општина Јегуновце **не** се спроведува постапката за одобрување на елаборати за заштита на животната средина.

Немаат вработен кој би ги одобрувал елаборатите ниту имаат некого овластено.

По однос на втората точка која се однесува на спроведување на постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи од страна на комисијата е утврдено дека согласно активностите кои произлегуваат од Законот за животна средина општината не ја спроведува постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи. Немаат издадено ниту една дозвола досега. Немаат назначено или вработено лице кое ќе работи на издавање на Б интегрирани еколошки дозволи. Оваа постапка воопшто не се спроведува.

По однос на обврските согласно Законот за животна средина :

-Општината Нема донесено ЛЕАП

-Општината ја нема исполнето обврската согласно член 154 од ЗЖС, нема донесено надворешен план за вонредни состојби, ниту внатрешен план за вонредни состојби.

-Општината нема донесено План за спроведување на инспекциски надзор за 2021 година, не спроведува инспекциски надзор и не доставува извештаи иако во Општината има назначен овластен инспектор за животна средина.

-Нема воспоставено катастер согласно член 42 и не доставува податоци до МЖСПП.

-Општината нема воспоставено регистер на загадувачи и не доставува податоци за одржување на Регистарот на загадувачки материи и супстанции и на нивни карактеристики до МЖСПП.

Нема воспоставено меѓуопштинска соработка со друга општина.

Согласно третата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за управување со отпадот

- Нема донесено никаков план за управување со отпад.

- Општината нема донесено План и Програма за управување со отпадот.

-Не изготвува консолиридан извештај со податоци доставени од правни и физички лица кои вршат дејности на собирање, транспортирање, складирање третман, преработка, отстранување и промет на отпад, кој треба да го достави до МЖСПП согласно член 39 од ЗОУ.

-Нема определено локации за претоварни станици согласно член 37 од ЗОУ.

-На територијата на општината во тек било формирање на јавно претпријатие за собирање, транспортирање и третман на комуналниот и други видови на неопасен отпад, засега обврската била доделена на правно лице ЕКО ФЛОР, согласно Законот за концесии и јавно приватно партнерство.

-Нема пропишано посебни правила за постапување со комуналниот и други видови на неопасен отпад.

-Нема определени места за третман и отстранување на инертен отпад согласно член 54 од ЗОУ.

-Нема основано депонија инертен отпад

-Не врши мониторинг на управувањето со отпадот и нема донесено Програма за мониторинг за управување со отпад.

-Нема организирано информативен систем согласно член 113.

-Не води катастар на својата општина на создавачите на неопасен отпад согласно член 116.

-Нема склучено договор со правно лице за управување со отпадот од пакување.

-Нема регистрирано правно лице кое поседува дозвола за самостојно постапување со отпад од пакување.

-Не прави селекција на отпадот, Нема склучено договор со правни субјекти (а кои поседуваат Дозвола за колективно постапување со отпадна електрична и електронска опрема, како и батерии и акумулатори и отпад од пакување) Не се поставени контејнери со кои се постигнува одделно собирање на тој тип на отпад.

- Општината нема реализирано инспекциски надзор во областа на животната средина (согласно член 126 и 129) без разлика што има назначен овластен инспектор за животна средина.

Во однос на систематизација на работни места на општината во делот на животната средина, систематизирано е одделение за урбанизам, комунални работи, заштита на

животната средина, патишта и улици и локален економски развој во кое нема систематизирано ниту едно работно место за заштита на животната средина.

Согласно четвртата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Јегуновце, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за водите:

- Општината нема формирано Јавно Комунално Претпријатие преку кое би прибавило водно право дозвола за користење на вода согласно член 26 и 28, и нема прибавено Дозвола за испуштање отпадни води или за испуштање или фрлање материи и супстанции во реципиентите согласно член 79 од ЗВ.

- Општината согласно член 96 став 2 од ЗВ нема донесено одлука за потребата за определување на заштитни зони за изворишта кои се користат за консумирање од страна на човекот и нема поднесено барање со елаборат до Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 се определат заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот.

- Општината нема Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ и не се врши пречистување согласно член 113 од ЗВ и согласно член 116 не обезбедила ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и прочистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.

- Општината има донесено Оперативен План за заштита и одбрана од поплави за период 2021 година, но истиот не е доставен до Министерство за животна средина и просторно планирање. Општината превзема мерки за заштита и одбрана од поплави.

- Општината нема Програма за заштита од штетно дејство на водите член 124 ЗВ и согласно член 143 од ЗВ, не изработила, доставила и објавила извештаи за активностите реализирани во претходната година и предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Во однос на ерозивното подрачје во нејзините граници и подрачјата загрозуени од ерозија општината нема определено границите на ерозивното подрачје и подрачје загрозуено од ерозија, ги нема утврдено мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ како и не презема мерки за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ.

- Општината согласно обврските за определување на крајбрежен заштитен појас на водотеците не ги определува согласно член 131 и не врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата согласно член 133.

- Општината нема воспоставено мониторинг за водни тела согласно член 145 ЗВ нема донесено Програма за мониторинг на водите и не доставува податоци согласно член 156 ЗВ.

- Водата за пиење ја обезбедуваат преку бунари и извори со хлорирање. Општината нема основано јавно претпријатие за вршење на дејноста и работењето и одржувањето на системите за водоснабдување и снабдувањето со вода за пиење согласно член 185.

Согласно петата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Јегуновце, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од областа на заштита од бучава во животната средина :

Општината нема развиено локална мрежа за мониторинг на бучава согласно член 19 од ЗЗБЖС.

Нема склучено договор за мерење на бучава со овластено правно лице.

-не води катастер на создавачи на бучава согласно член 35 од ЗЗБЖС.

Општината при издавање на одобренија за градба не утврдуваат дали планските документи за објектот ги исполнува условите и мерките во врска со заштитата од бучава согласно член 23 од ЗЗБЖС.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги увиде следниве недостатоци кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и даде неколку препораки:

Согласно надзорот увидено е дека општина Јегуновце не извршува скоро ниту една обврска согласно законите од областа на животната средина и нема вработен кој би работел на областа ниту пак такво место е систематизирано потребно е под итно да се вработи лице кое ќе работи на областа на животна средина.

-Да се отпочне постапка за изработка на ЛЕАП,

-Да се изготви надворешен план за вонредни состојби согласно член 154 од ЗЖС, и истиот да ни се прати на увид.

Согласно податоците наведени во Прашалникот, како и извршено надзор се потврдува дека општината Јегуновце, не ги исполнува обврските кои произлегуваат од Законот за управување со отпад, како и Законите за посебни текови со отпад, вклучувајќи го Закон за управување со пакување и отпад од пакување, Закон за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори како и Закон за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема.

Во областа на отпадот:

- Да отпочне со изготвување на консолириран извештај со податоци доставени од правни и физички лица кои вршат дејности на собирање, транспортирање, складирање третман, преработка, отстранување и промет на отпад, и да го достави до МЖСПП согласно член 39 од ЗОУ.

- да се достави информација до министерството која локација во општината се употребува за отстранување на инертен отпад.

- Општината да отпочне со водење Катастар на својата територија, каде ќе се евидентираат создавачите на неопасен отпад.

- Општината да пристапи кон склучување договор со правно лице кое поседува Дозвола за колективно постапување со посебни текови со отпад (пакување).

- Општината да пристапи кон склучување договор со правно лице кое поседува Дозвола за колективно постапување со посебни текови со отпад (батерии и акумулатори, и електрична и електронска опрема.

-Општината да отпочне со спроведување на обврските согласно Законот за заштита од бучава.

Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

- Општината да формира ЈКП и да прибави Дозвола за користење согласно член 28 од ЗВ и Дозвола за испуштање во води и испуштање и фрлање материи и супстанции во реципиентите согласно член 79 од ЗВ.

- Општината потребно е согласно член 96 став 2 од ЗВ да донесе Одлука за потребата од определување на заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот. Одлуката за потребата со барање и Елаборат за определување на заштитни зони потребно е да се достави до Министерство за здравство и Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 од ЗВ се изработи Предлог одлука за заштитни зони која ќе ја донесе Владата на РСМакедонија. По донесување на одлуката од страна на Владата на РСМакедонија потребно е општината во урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ.

- Потребно е општината да донесе Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ и да врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата и да врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ. Исто така да ги исполнува обврските согласно член 116 и да обезбеди ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и прочистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.

- Општината да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ (која треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл.) и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја согласно оваа програма.

- Согласно член 126 од ЗВ потребно е Оперативниот план за заштита и одбрана од поплави во континуитет да се донесува од страна на општината, да се доставува до Министерство за животна средина и просторно планирање и да се спроведува истиот.

- Општината да го определува крајбрежниот заштитен појас за водотеците за кои не е определен истиот во населените места согласно член 131 и да го уреди согласно член 132.

- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината да изврши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината.

- Советот на општината на територијата под нејзина надлежност потребно е да ги определи границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозувано од ерозија како и да ги утврди мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и да ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја.

- Општината потребно е да ги исполни и обврските од член 141 од ЗВ и да ги превземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје.

-Потребно е согласно член 143 општината да изработи, доставува и објавува извештаи за активностите реализирани во претходната година и предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Општината потребно е да донесе Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и редовно да доставува податоци од мониторинг согласно член 156 ЗВ.

-Согласно Нацрт заклучокот на Владата во 2020 година кој сите општини го имаат добиено, истите беа задолжени да направат односно систематизираат работни места кои ќе бидат организирани за заштита на животната средина, со можност за систематизирање на одделение доколку општината е поголема- да се постапи согласно заклучокот во најтесен можен рок.

Се препорачува да имате најмалку еден вработен кој ќе биде на работно место само за заштита на животната средина како би можеле да одговорат на надлежностите на општината согласно законите.

-Во рок од 6 месеци Општина Јегуновце треба да го извести Министерството за животна средина и просторно планирање за превземените активности согласно утврдените недостатоци во однос на имплементацијата на надлежностите.

Скопје, 2021година

Претседател на Комисија

Танја Кироска Филиќ _____

Членови од Комисијата присутни на надзорот:

Даниела Наумоска, _____

Александар Петковски, _____

Членови на комисијата кои учествуваа во извештајот:

Даниела Ристова, _____

Ирена Николовска, _____